

دارو های مورد مصرف در چشم پزشکی در اشکال مختلف در دسترس میباشد که شامل (محلول و سوسپانسیون) و پماد و ژل و ترکیبات آهسته رهش میباشد. البته سایر روش های رساندن یک ترکیب دارویی به چشم تزریقات داخل و یا اطراف چشم و تجویز سیستمیک میباشد.

شایع ترین شکل دارو های چشمی قطره و پماد و ژل میباشد. قطره ها به دو صورت **محلول و سوسپانسیون** میباشد.

انواع قطره های چشمی:

۱- مرطوب کننده های چشمی (اشک مصنوعی - آرتلاک - ژل لیبوزیک - سینالون - پماد ساده چشمی):

این دسته دارویی در درمان خشکی چشم بعلت مختلف مثل: کاهش تولید اشک ایجاد میشود مورد استفاده قرار میگیرد

و با مرطوب نگه داشتن سطح چشم و قرنیه چشم را نرم و از آن محافظت میکند

عوارض: در مصرف طولانی مدت باعث واکنش های حساسیت میشود.

۲- گشاد کننده های مردمک (تروپیکامید - آتروپین سولفات - سیکلپنتولات - همانروپین):

این قطره ها باعث گشاد شدن مردمک چشم میشوند که در معاینات چشم پزشکی از آن ها استفاده میشود.

عوارض جانبی: بعلت طول اثر کوتاه آن ها نسبتا نادر است ولی ممکن میباشد مواردی مانند: تهوع - استفراغ - رنگ پریدگی ایجاد شود.

احتیاطات: ۱- در صورتی که بیش از سه روز مردمک ها باز بمانند به پزشک مراجعه شود. ۲- در زمان استفاده از این قطره از رانندگی

خودداری شود.

۳- دارو های ضد گلوکوم (تیمولول - بتاکسولول - بریمونیدین - دور زولامید - لاتانو پروست - قرص استازولامید):

این دسته دارویی از طریق کاهش تشکیل مایع زلالیه و یا از طریق افزایش خروج آن باعث کاهش فشار چشم میشود. که با کاهش فشار چشم

التهاب و درد کم میشود.

عوارض در مصرف طولانی مدت: بی اشتهاپی - کاهش وزن - سوزش چشم - تنگی نفس - اضطراب - خارش چشم

گزش انگشتان دست و پا - تپش قلب

۴- قطره های ضد التهابی (پردنیزولون - بتا متازون - متیل پردنیزولون):

این دسته از دارو ها در التهاب و حساسیت مورد استفاده قرار میگیرند و باعث کاهش تورم - قرمزی - و التهاب میشوند.

نحوه مصرف: این قطرات بر اساس میزان شدت التهاب چشم و با نظر پزشک تعیین میشود.

عوارض جانبی: این دارو ها نباید توسط پزشک عمومی تجویز شود زیرا منجر به عوارض جدی از جمله تشدید عفونت های ویروسی باکتریال

و قارچی و همچنین آب مروارید (کاتاراکت) و آب سیاه (گلوکوم) میشود.

نکاتی جهت مصرف قطره های ضد التهاب :

الف: این قطره ها بصورت محلول یا سوسپانسیون میباشد باید به بیماران یادآوری کرد که قبل از مصرف تکان داده شود.

ب: در موارد مصرف طولانی مدت خطر افزایش فشار چشم وجود دارد.

۵- آنتی بیوتیک ها (سولفاستامید - تتراسایکلین - کلرامفنیکل - اریترومايسين - سیپروفلوکساسین)

این دارو ها که بصورت قطره و پماد موجود میباشد در درمان عفونت های باکتریایی - التهاب ملتحمه و قرنیه - عفونت سطحی چشم استفاده میشود.

عوارض جانبی : حساسیت - زخم قرنیه - سوزش چشم - پرخونی ملتحمه - التهاب عصب بینایی - سر درد - گیجی - دلیریوم

احساس طعم نامطبوع در دهان

۶- ضد قارچ (ناتامایسین) :

در عفونت های قارچی استفاده میشود. مانند : کراتیت قارچی

۷- قطره های آنتی بیوتیک ساختنی (قطره ونکومايسين - قطره سفنازیدیم - قطره آمفوتریپسین):

این قطره ها در عفونت های چشمی مانند : زخم قرنیه - عفونت های قارچی (کراتیت) و توسط پزشک داروساز ساخته و طبق دستور پزشک مصرف میشود.

طریقه نگهداری :

۱- این قطره ها تا زمان تاریخ انقضا در یخچال نگه داری شود .

۲- قبل از مصرف تکان داده شود.

نکته:

تاریخ انقضا قطره آمفوتریپسین یک هفته پس از تولید میباشد.

تاریخ انقضا قطره ونکومايسين یک هفته پس از تولید میباشد.

تاریخ انقضا سفنازیدیم به مدت ۲۱ روز پس از تولید میباشد.

منبع : کتاب چشم پزشکی عمومی

گرد آورنده : محدثه سالاری نیا

خرداد ماه ۱۴۰۱

